LIFVETS HEMLIGHET

ROMAN AF CHRISTINA NILSSON.

(Forts. fr. föreg. nr.)

"Det måtte vara både rikt och fint folk, som äger det här", tänkte Dagmar, i det hon ej kunde underlåta att syna den vackra silfverservisen och leta efter ett vapen på teskeden. Men något sådant kunde hon ej upptäcka. Däremot fick hon syn på något annat: en itaskuren citron på en slipad glasassiett, och sen hon rört ett par skifvor sönder i sin kopp och påfylit te, satt hon och njöt af den svalkande drycken och åt smörgåsar till och smakade de läckra tekakorna. Så sköt hon brickan undan litet och satt sen och väntade, att sekreteraren skulle komma med besked. Men väntan blef ganska lång, ej ett ljud störde tystnaden, och hela huset tycktes utdödt.

Slutligen ljöd jakthundens korta skall, och strax därpå hördes röster ute från tamburen. Dagmar rätade sig med klappande hjärta: nu skulle det afgöras, om hon fick denna fristad eller ej.

Ännu en kvart, dryg som en evighet, kröp åstad, så gick den främmande, och sekreteraren inkom till henne.

"Ja, nu ger det sig, om vi två kommer öfverens", sade han, "för med den andre var det då omöjligt. Han ville ha kontrakt på minst tio år, och det kan jag inte."

Dagmar lystrade till de två sista meningarna och såg stort på honom.

"Det är väl inte fråga om arrende häller?" sporde hon snabbt.

"Nej visst inte, men vi få ju ha ett slags kontrakt oss emellan ändå?"

Han slog sig ned i en korgstol midtemot henne, satte sig bekvämt tillrätta och lade det ena benet öfver det andra.

"Ser ni hela lönen kommer nästan att uteslutande utgöras af provision, utom fri bostad och vedbrand förstås, etthundrafemtio kronor i pengar och en del in natura af trädgården. Denna är ju ej så liten, men den kan bli ännu större genom ett stycke, som ännu väntar på att bli odladt. Det är min principals önskan, att äfven denna bit ska bli uppgräfd, och det ligger ju i dens intresse, som blir antagen, att så blir, för det är klart att ju större afkastning, som kan uppbringas, ju större blir inkomsten. Till trädgården hör ett litet hönseri, som äfven ska skötas, och så ska villan hållas i ordning. Den är ej så stor, blott det här rummet och ett liknande på andra sidan, som jämte köket blir ert, om vi nu komma öfverens, samt två ofvanrum, som står för herr Ceders egen räkning, när han någon gång kommer hit. Det är inte ofta, men han är oberäknelig, så man vet aldrig när, därför är det bäst att ha allting så i ordning, som väntades han hvarje dag."

Han höll inne litet, som om han ville tänka öfver, hvad han vidare skulle säga, så fortfor han: "Ni har visserligen inga rekommendationer, men jag tar ändå risken och låter er försöka här ett år, ifall ni är hågad att anta platsen på så kort tid och på villkor jag nämnt. Vänta, ska ni få se provisionslistan."

Han sprang upp, lämnade med snabba steg rummet och återkom ögonblicket därpå med ett papper, som han lämnade Dagmar.

"Var så god, där kan ni se, hvad ni får i provision för hvart och ett särskildt. Det är ganska generöst tilltaget och bör bli en vacker fortjänst för en skötsam människa. Bara på ägg och gödhöns kan behållningen bli afsevärd."

Dagmar genomögnade tyst papperet och lämnade det sedan tillbaka med ett energiskt drag kring munnen.

"Ja, det är nog godt och väl, men är det inte svårt att finna köpare i denna afkrok?" yttrade hon. Till exempel grönsaksodling, inte kan det löna sig här?"

"Jo, det skulle jag tro", utbrast han lifligt. "Besinna att ni ej bor så långt från ryra städer, däribland en storstad, och här ut till Lidinge kommer sommartid många stadsbor, som hyr här under hela badsäsongen och har hushåll själfva. Och hvad jag glömt att nämna är, att ni får fri tillgång till så många skjutsar ni behöfver. En häst står för herr Ceders räkning här borta i granngården, och den skötes af betjäntgossen, som äfven ska vara er behjälplig, när hälst ni fordrar det, isynnerhet när städning i villan förekommer. I förbigående sagdt äter pojken och äfven herr Ceder och jag, när vi vistas här, i omtalade gård."

"Lämnar ni mig fria händer i trädgårdens och hönseriets skötsel?" sporde Dagmar vidare.

"Ja då, bara ni sköter det hela så, att det ger fullgod afkastning. Men en sak vill jag här ha sagdt: ni får etthundrafemtio kronor, att betala en hjälpreda med under den brådaste tiden, hvad mer hjälp ni behöfver, får ni själf påkosta. Märk, denna summa är utom de hundrafemtio ni har rätt att fordra."

"Och om jag då reder mig utan någon hjälp alls?"

"Ja, då är naturligtvis alla pengarna era."

Det glänste till i hennes ögon, och kinderna fingo ifverns varma rodnad.

"Jag går in på edra villkor", sade hon kort.

Han reste sig ånyo, lämnade rummet och återkom med bläck, penna och två kontrakt, det ena försedt med principalens namnteckning. Dagmar genomögnade dem först och undertecknade så det andra. Sen tog han fram en plånbok ur kavajens innerficka, letade upp tre sedlar och räckte henne.

"Var så god, tjugufem kronor", yttrade han, "det är städjan."

Hon tog pengarna, gladt öfverraskad.

"Jag tackar er, så mycket hade jag ej väntat få", sade hon.

Han reste sig och vek ihop kontraktet.

"Så stor städja har herr Ceder gifvit de andra, som innehaft den här platsen", sade han. "Men hur ämnar ni nu ställa det; blir ni här med detsamma?"

"Nej, jag måste tillbaka och få ordnadt med mitt lilla bohag!" svarade hon.

"Ja, ni får möbleradt rum här", inföll han snabbt.

"Jaså. Ja, då kan jag ju sälja det."

Hon reste sig, drog upp sitt ur och rådfrågade det.

"Jag hinner nog resa med nattåget upp", sade hon. "Annars måste jag stanna i Malmö i natt."

"Vänta, så ska jag se efter, när nästa tåg går härifrån", sade han, hvarpå han ännu en gång aflägsnade sig för att strax återkomma med en tidtabell.

"Först om två timmar", sade han, sen han tagit redan på tågtiden. "Då har ni en dryg timma på er att se er litet omkring här. Pojken skjutsar er till stationen."

För detta var Dagmar tacksam, och sedan hon tittat ut i det stora, ljusa rum, som skulle bli hennes, gick hon ut i trädgården, som var hällen i godt skick, synade de frodiga grönsakssängarna och källanden, konstaterade, att smältronlandet behöfde hyddas, ströfvade därpå genom den ansenliga parken, som sträckte sig ända ned mot hafvet och gick därpå tillbaka till hönshuset, som jämte en liten brygghuslänga låg ett stycke från villan bakom trädgården. Ett femtiotal hönor lågo här och mojade sig i en väldig sandhög och förde en ljuflig tillvaro i tuppens sällskap, under det en skara unggäss i en annan inhägnad försågo sig vid matfågen.

"Arbete lär jag ej få brist på", tänkte hon. "Och här ska min lille Maurits komma att trifvas och växa upp till en präktig människa."

En stund senare tog hon afsked af herr Ceders sekreterare, hvarpå hon satte sig bredvid betjäntpojken i den lilla korgvagnen och åkte till stationen.

FEMTE KAPITLET.

Dagmar Linders hade varit och hämtat sin lille fosterson, hade sålt sitt bohag och tagit afsked med den bittert gråtande tant Gusta och var nu installerad i sitt nya rike. Det var en af de första dagarna i september, och hon och Robert, betjäntgossen, voro sysselsatta med att samla in höstfrukten, medan lille Maurits lekte i en sandhög med sin spade och skottkärra, och fru John Anders, husmodern på granngården, stod bredvid, pratade och såg på.

"Det är egentligen ett fasligt fjäsk med frukten nu för tiden", sade hon, i det hon gaf akt på, hur varsamt Dagmar handskades med de vackra äpplena. "Förr var det inte så noga, då skakade man ner dem, och jag undrar, om det inte gick lika bra."

"Ähnej, fru John Anders, det var nog lite skilland", svarade hon. "Stött frukt håller sig ej så länge, och nu för tiden, när folk så dyrt får betala den, är det ju ej mer än rätt, att de få fullgod vara. Och misshandlar frukt går ej häller så bra att sälja, och en vill ju gärna ha så mycket en kan få för den."

"Ja, naturligtvis, och jag säger inte om det, men jag vill bara ha fram, hur mycket fjäsk det är med allting, mot hvad det var i min ungdom."

Hon höll plötsligt inne och lyssnade till ljudet af vagnshjul från den smala körvägen.

"Hvem kommer i dag?" utbrast hon och sträckte hals för att kunna se öfver den ganska höga häcken. "Jösses, det är fiskkäringen, hon var ju här i förrgår! Jaja, jag ska inte ha något idag; hon är alltid så rackarens dyr."

En vagn hade stannat utanför trädgården, och samma kvinna, som hade visat Dagmar vägen till villan, steg in genom grinden och kom rakt bort till dem.

"Ska fruarna köpa någon torsk i dag?" sporde hon efter ett knapphändigt goddag, och Dagmar varsnade i ögonkastet, att något af munvig och uppkäftig månglerska mängde bort det intryck af belefvenhet, som frapperat henne vid deras första möte.

"Stor, vacker och god fisk."

"Hur mycket ska hon ha för den i dag?" sporde fru John Anders.

"Sjutti öre kilot; det är röfvarepris skulle jag tro."

"Är hon galen, människa, sjutti öre kilot! Kallar hon det för röfvarepris? Där går ju ett par kronor till en middag i ett sådant hushåll som vårt. Nää, tretti öre, det kan gå an, när den är dyrare, får en hjälpa sig utan torsk."

Fiskmånglerskan skrattade högt till, ett tungt, glädjelöst skratt tyckte Dagmar.

"Tretti öre kilot! Kör fru John Anders omkring och säljer fisken för tretti öre kilot, när hon gett dubbelt själf och så ska föda en familj på förtjänsten. Gör det, så får fru John Anders se, om hon får så mycket sågel på sidorna som nu."

Fru John Anders drog ned mungiporna till en obeskriflig försmådlig grimas och knyckte på nacken.

"Hon ska inbilla mig, att hon färge mer än tjugufem öre kilot för torsken", utbrast hon hetsigt. "Fiskarna få ju gu nog så mycket för sin vara. Nää ni mellanhänder vet nog att ta för er och sko er både här och där; ni klär både köpare och säljare, hur skulle ni annars kunna föda era stora familjer och många gånger en snuta till man också."

Vid de sista orden bleknade fiskhandlerskan märkbart, men hon svarade ingenting härpå. I stället vände hon sig till Dagmar.

"Dee är ett par af stadsbofruarna, som bedt mig höra efter, hur mycket ni tar för augustiparonen och cannikorna för litern", sade hon. "Är ni inte allt för dyr, ämnar de köpa en del med sig hem."

Dagmar nämnde ett pris och räckte henne samtidigt ett äpple att smaka.

"De är goda, inte sant?" yttrade hon.

"Ja mycket, bara en hade råd att köpa några. Men det står sällan till.

"Har ni barn?"

"Ähja, en hel trafve, fem stycken."

Dagmar böjde sig ned och plockade några af de minsta äpplena ur korgen, hvilka hon räckte kvinnan.

"Ge era pysar dessa", sade hon.

Den andras ansikte strålade upp ett ögonblick, och den trötta blicken fick ett tacksamt uttryck.

"Det var då rent för mycket", sade hon. "Tusen tack. Då ska inte frun ha någon torsk?"

"Nej tack, inte i dag, jag får vänta, tills den blir lite billigare. Men kommer ni den här vägen med sill, kan ni höra till, då kan det hända att jag kommersar."

"Det ska jag göra."

Hon gaf dem en kort nick och var i nästa minut utom grinden. Men fru John Anders satte sig bekvämt tillrätta på en trädgårdssoffa och började förtälja fiskhandlerskans lefnadsöde, medan Dagmar och Robert flyttade sina stegar till ett paronträd bredvid och fortsatte sitt arbete, under det Dagmar samtidigt intresseradt hörde på.

"Ni kan naturligtvis ej tänka er, att den där människan en gång i tiden varit en fin rikmansdotter", började hon. "Ja, så fin, att hennes föräldrar höll lag med både präst och länsman. Måtro då var inte Erika Holm god att möta på en smal väg; det var minsann inte hvad för folk som hälst, som hon extimerade att prata med. Men så kom hon i slanger med den galne Holm, ett utskum med ett grannt ansikte, men som inte dugde till annat än supa, dansa och spela kort. Föräldrarna lade sig emot giftermålet och gjorde både det och detta för att få henne att ta reson, men det hjälpte ej. Hon var, som hade hon blifvit rent kollrig med honom och stod ej att få rätt på. Och så gick det som det gick: nu sitter hon med fem ungar, som hon ska försörja, och stundom hono mtill på köpet, när han går hemma och slår dank och ingenting sköter. Men han drar mest land och rike omkring som landsvägsknekt emellan som han är hemma och lagar ihop ett barn till henne. Det har ofta varit tal om att de skulle skiljas, och både sockenmän och hennes fina släkt har velat hjälpa henne tillrätta, men det har hon aldrig velat höra talas om. Hon slås med fattigdomen och behåller svinet hellre än hon säger sig af med honom. Ja, galna fruntimmer kan väl gå i ljuset för sig själfva, när det är fråga om ett manfolk!"

Hon teg litet och väntade på ett svar, men då ej något kom, reste hon sig, sade ännu några likgiltiga ord och aflägsnade sig.

En eftermiddag ett par dagar senare återkom fru Holm till villan, denna gång för att hämta frukt åt de stadsbor, som ännu voro kvar i Lidinge. Det regnade, och en rå kall vind strök in från hafvet och gjorde vädret än otrefligare. Den sämsta och maskstungna frukten dalade från träden, och fjäderfäet stod och kurade inne i det torra och lugna hönshuset."

Dagmar kom från trädgården, bärande en stor korg fullfrukt, just då ifskhandlerskan kom fram till villan.

"Goddag fru Holm", besvarade hon vänligt hennes hälsning. "Sådant räfväder! I dag är det bäst att hålla sig inomhus."

Den andra log ett svårmodigt leende, och Dagmar varsnade, att ingenting af månglerskan i dag dolde hennes verkliga människa.

"Och ändå arbetar ni ute i dag", svarade hon skämtsamt.

Dagmar besvarade hennes leende.

"Ja. Så jag har så mycket utomhus, som väntar på min vård, så jag ej får låtsas om hvarken sådant eller sådant väder."

Hon bar med snabba steg korgen bort till brygghuslängan, där hon insatte den i ett litet sorteringsrum, hvarefter hon återvände till den andra.

"Stig in fru Holm, så ska jag bjuda på en kopp kaffe", sade hon, i det hon samtidigt gick före upp i verandan. Regnet är rent af genomträngande."

Fru Holm hade långsamt följt efter.

"Det är hafvets skull", yttrade hon. "Det kännes alltid att bo så nära stora vatten."

För Dagmars öron ljöd det en undermening genom orden, och hon gaf gästen en forskande blick, men där fanns ingenting att upptäcka i fru Holms just nu likgiltigt lugna ansiktsuttryck.

"Jag borde sätta skorna", yttrade hon och gaf fötterna en blick, "men jag är lika våt om strumporna, och då sätter jag bara värre tassar."

De voro nu hunna in i det stora, djusa, trefliga köket, där hon slog sig ned på en stol vid fönstret.

"Vinden blåser så ihållet i dag", fortfor hon, "den varslar om ondt väder. Ja, hu nu börjar snart efterhöststormarna; det är en ryslig tid. Jag förstår inte, att frun sökt sig hit."

Dagmar stod och gjorde upp eld i spisen och vände ryggen till.

"Ja hvad ska en göra", yttrade hon. "En får fara dit där en har utsikt att kunna försörja sig."

"Ja, en får så, det har frun rätt i", svarade den andra tungsint, "men för dem, som har skräck för hafvet, är det rysligt att bo här."

Det låg så mycken hemsk fasa uttryckt i hennes ton, att Dagmar vände sig om och gaf henne en förvånad blick.

"Jag tror fru Holm delar min antipati för hafvet", sade hon.

Den andra stirrade tungsint ut genom mfönstret.

"Ja, hafvet är rysligt", sade hon. "Hälst om efterhöstarna, när stormen välter det nästan ända upp till husknuten, och vidundret vrålar, så det går genom märg och ben. Hu, då kan en knappt nära sig för skräck, och en får nätterna igenom vändas för dem, som måste brottas med det."

En allt djupare förvåning intog Dagmar.

"Men hvarför i all världen blir du fru Holm boende här?" utbrast hon. "Ni kunde sutenera lika bra i till exempel Malmö med det yrke ni har. Tycker jag det blir allt för hemskt och kallt att bo så nära hafvet, söker jag mig väl till en trefligare ort, hellre än att gå här och få lifsleda."

Det svårmodiga leendet smög sig åter kring fru Holms läppar, och blicken blef tyngre.

"Ja, ni har ingen man som super", svarade hon stilla. "Här är ingen krog, som kan fresta honom, när han är hemma, men i Malmö finns de i hvar gata. Då är lyssnandet på hafvets fasor att föredraga."

Ett oändligt medlidande uppfyllde Dagmar, mängdt med något, som nästan liknade vrede öfver att en kvinna så ville plåga sig för en ovärdig mans skull.

"Att fru Holm bryr sig om en sådan stackare till karl", sade hon. "Vore det jag, reste jag min väg eller körde honom helt enkelt från mig."

"Han är min man", svarade fiskhandlerskan enkelt.

"Ja än sen då", utbrast Dagmar med en för henne ovanlig häftighet. För det en råkat bli vigd med en människa, som bara gör en olycklig, ska en därför vara tvungen att för den skull lida helvetet ett helt lif. Har en inte rättighet att befria sig, om en ej kan stå ut."

Fru Holm betraktade henne uppmärksamt med ett förgrämdt drag kring munnen.

"Det beror sig på, om en har rätt fattat äktenskapets betydelse", svarade hon stilla. "Har en det, får en försöka hålla ut och vänta på förbättring, såvida en ej vill förspilla lifvet med att antingen själf göra hor eller ha mannen att göra det."

Dagmar spratt till som för ett hugg, som hennes kinders friska färg försvann i en djup blekhet.

"Det där var hårda ord", invände hon upprördt. "Inte vill ni väl påstå, att alla omaka människor, som genom ett misstag i form af en ceremoni kommit samman, göra hor, om de rätta misstaget genom en skilsmässa och sedan i en annan förening söka bli lyckligare?"

Fiskhandlerskan stödde handen mot kinden, under det hon med ett tankspridt uttryck i blicken såg förbi Dagmar ut på det oroliga hafvet.

"Sade jag inte, att detta är endast för dem, som rätt fatta äktenskapet", svarade hon. "För dessa blir, antingen det nu föregåtts af någon ceremoni eller ej, en kvinnas och en mans samlif ett oupplösligt förbund, hvari de blifva till ett. Hvad som för andra blott är en fras och ett talesätt blir för dessa en realitet, och hvad en människa tror vara en verklighet, det är också en verklighet. Då inser ni nog, att jag, som tror detta, ej kan skilja mig från min man, för det vore ju detsamma som att dela en kropp midt itu och orsaka båda halfvorna döden."

Dagmar hade under hela hennes anförande stått orörlig och ej tagit blicken från henne. Ej ett spår af den munviga, uppkäftiga månglerska, som ett par dagar förut uppträdt i hennes trädgård, kunde hon nu upptäcka hos denna kvinna med det vårdade språket, försynta sättet och htankedjupet i ögonen.

"Ja, den andliga döden, menar ni", yttrade hon.

Den andra ryckte på axlarna.

"Den lekamliga eller andliga, det kan göra detsamma. Dör är död, och materien och anden är ju endast två sidor af samma sak. Andlig död är förresten i mitt tycke ett meningslöst ord, för anden kan ju aldrig dö. Men den kan bli en fråntagen eller också aldrig gifven, och då är ju människan i alla fall ett dödt ting, som endast äger det animala lifvet."

Dagmar gick och dukade till kaffe och satte fram smör och bröd, under det blicken lyste af intresse.

"Men hur kan ni veta, om ej er man, som ju är en flyktig och orolig människa, ej bryter ert förbund?" sporde hon dämpadt.

"Nej, det gör han ej", svarade fru Holm i en underligt troviss ton. "För det första tror jag inte, att han är flyktig i den bemärkelsen, och för det andra är jag honom andligt öfverlägsen, behärskar honom, inympar hos honom mina tankar och känslor, mina önskningar och min längtan, tills han andligen är en dubbelbild af mig själf, som jag skulle blifvit af honom, om han varit mig öfverlägsen. Därför akn jag uthärda lifvet, emedan jag vet, att han en dag förr eller senare blir en annan, blir pånyttfödd eller omvänd, som det heter."

Dagmar aflyfte nu den kokande kitteln, klarade kaffet och hällde det på kannan, hvarpå hon satte det på bordet och bad fästen ta för sig. Denna tackade, tog en brödskifva och bredde smör på och hällde sen upp åt sig en kopp kaffe. Men ute hade vinden friskat i, hafvet mullrade allt oroligare, och vågorna började få skum på kammarna. Fru Holm sände en bekymrad blick ut genom fönstret, under det hon tuggade på sin mat.

"Det vore godt, att det ej blefve storm", yttrade hon, bytande om samtalsämne. "Alla fiskarna har gått ut i dag, och det är så rysligt hemskt, innan de komma hem igen, när hafvet går högt. En kan aldrig veta, om de förmår rida ut stormen eller ej."

"Ja, det måtte vara förfärligt för hustrurna", yttrade Dagmar. "Jag förstår ej, hur de kan stå ut år efter år i en sådan ängslan och vända."

"Ah de är så vana vid det och tar dagen, som den kommer. De tänker som så, att det inte är värdt att gruffva sig, förrän olyckan är kommen; kanske den är så hygglig, så den blir borta i deras tid. Och så ser de hafvet med andra ögon än vi; hafvet är för dem, hvad jorden är för de, som brukar henne: modern, som skänker dem uppehället, villkoret för det de kallar lifvet. Om denna samma moder understundom visar sig ond eller rent af fråntager dem det lif, hon uppehåller, så får det tålas. Efter deras åsikt måste människan dö, och om det sker på landbacken eller i hafvet mjuka famn kan smälla lika högt."

Dagmar tog ej sin blick, full af ohöljd undran från henne, och fru Holm förstod den blicken och låg svårmodigt.

"Ni undrar hvarifrån jag, den tarfliga och uppkäftiga fiskkäringen, tar orden", sade hon. "Det borde ej förvåna er, som hört, hvarifrån jag stammar."

Dagmar blef röd som blod och kom med ens ihåg hela fru John Anders elaka berättelse.

"Ack ni behöfver inte rodna så skuldmedvetet. Tror ni ej jag visste, att den värda frun ref af sig allt, havd hon visste om mig, så snart jag härom dagen vände henne ryggen. Hennes dom var inte mild, det vet jag, för ser ni, hon och jag tycka inte om hvarandra. Och det värsta hon kan tillvita mig är, att jag är kommen af hyggligt folk."

(Forts.)

Farm och hem.

GRÄDDENS AFSVALINNG.

Så snart som grädden afskiljts från mjölken bör den ställas i kallt vatten och röras då och då tills den svalnat. Sedan kan den hållas i de s. k. "delivery cans". Grädden kan få rinna från separatorn rätt ned i afkylningskannan och så ställas i kallt vatten tills den nästa mjölkningen, då den kan hållas samman med den nya afkylda grädden för att torgföras.

SKÄMT HÖ.

Det är fara för att mycket hö blir förstördt i år på grund af det myckna regnet, som gjort afbräck i höbärgningen. Mången undra hvad som kan göras med det skadade höet. Framför allt bör det icke brännas. Har det ej blifvit alltför svårt skadadt kan det torkas väl, saltas och fodras till kreaturen. Höet har mycken näring, om blott kreaturen kunna förmås att äta det, och hvad de ej äta, kan brukas till lägerströ och således förvandlas till gödsel. Hällre än att bränna höet bör man strö ut det på de åkrar, som skola plöjas för majs nästa vår. På så sätt går växtnäringen ej förlorad.

OM HÖNSEN.

Hönsen kunna vara otrefliga nog, när de få ströfva omkring fritt. Man får se sig väl för, om hönsen haft lof att promenera på ens vägar och stigar, ty de lämna ofta obehagliga märken efter sig.

Därför är det inte att undra på, att hönsen schasas in på gården med första och hållas instängda där. Då är man af med dem, och det är en god sak.

Ja, onekligen, men denna goda sak har ofta en annan sida, och hålles den för ögat, blir bilden ej fullt så tilltalande.

Det är dyrt att hålla höns nu. Därför är det också angeläget att iakttaga allt, som kan nedbringa kostnaderna. Och instängda höns bli alltid dyrast. Den satsen innehåller alltid sanningen. Och ju mindre utrymme djuren ha, desto mindre är möjligheterna för dem att föda sig själfva. Stäng därför inte in dem i otid! Se blott, huru de plocka! Se, hur de krafsa i fjolårslöfvet, hur de arbeta i den fuktiga myllan, hur de gno på de mossiga vallarna. Det vor säkerligen dålig ekonomi att stänga in dem, både hvad födningsbesparing och hvad hönsens välbefinnande beträffar.

BARNFÖRLAMNINGENS FÖREBYGGANDE.

Barnförlamningsepidemin antar en alltmer hotande karaktär, synnerligast i New York. Hälsovårdsmyndigheterna ha icke sparat på goda råd för att möta den hemska sjukdomen, som hittills uppvisat ända till 20 procent dödsfall. Det förskräckliga i åkomman är, att de som lyckas gå igenom densamma, i de allra flästa fall blifva krymplingar för lifvet, nedsättas förståndsförmögenheterna, inskränkes talförmågan eller ske partiella förlamningar. Det är alltså uppenbart, att alla försiktighetsmått, som kunna hindra den synnerligen smittosamma sjukdomens spridning, med yttersta noggrannhet böra iakttagas. Bland de af myndigheterna utfärdade förhållningsreglerna framhålles främst föräldrarnas skyldighet att så långt möjligt afhålla barnen från umgänge med andra; att afhålla dem från att besöka inomhusmöten och större folksamlingar i allmänhet. Såsom ett bra förebyggande medel påbjudes sköljning af hals och näsa med en saltlösning (2 teskedar salt i en kvart vatten) hvarje morgon och afton. De första symptomerna visa sig som oro och stark retlighet hos de angripna, parade med diarrhé, symptom som ofta förväxlas med dem som utmärka "summer fever". Vid misstänkta fall bör Board of Health genast underrättas eller närmaste läkare anlitas. Men hufvudsaken förblir, att barnen utestängas från beröringen med andra och hållas hemma.

OM KÖLDKONSERVERING.

Den princip, som ligger till grund för förvaring af matvaror i kylrum, är att de flästa bakteriernas och andra mikroskopiska organismers lifsfunktioner ej kunna pågå vid låg temperatur. Vissa förändringar kunna pågå äfven vid låg temperatur, emedan några organismer äfven i köld helt sakta kunna utvecklas, och därför bör konservering i isskåp endast ha tillfällig karaktär och kan i vissa fall ej utsträckas i det oändliga ens i kylrum.

Många vilja ej alls använda föda, som förvarats i kylrum, emedan de vid åtskilliga tillfällen fått dåliga varor från kylrum. Om födoämnena förvaras på rätt sätt samt inlägges friska, rena och sunda, finnes ingen anledning hvarför de skulle försämras i kylrummet. Ingen konserveringsmetod kan göra dåliga matvaror fullgoda. Kokar man en bit delvis skämdt kött, blir den inte därför lämplig till föda; steriliserad smutsig mjölk blir ej ren och frysning af födoämnen som börjat förruttna gör dem ej friska och tilltalande.

Vidare böra matvaror, som förvaras i kylrum ej tagas därifrån förrän de skola begagnas. Vanan att taga matvaror från kylrummet och låta dem tina upp i rumstemperatur och sedan frysa dem igen är alldeles förkastlig. De bästa matvaror fara illa af att behandlas på detta sätt. De båda fysiska och kemiska förändringar som äga rum äfven i kylrum göra matvarorna mer mottagliga för förruttnelsebakterierna än friska matvaror äro. Ehuru en del bakterier dö af kölden, fortlefva andra. Kölden mer hindrar bakteriernas utveckling än förstör deras organismer. Om därför frysningen skall göra nytta, måste den oafbrutet fortfara, tills födoämnet skall begagnas.

Isskåpet är nästan oumbärligt i ett hushåll för att temporärt skydda matvaror, men på landet, där man ej kan få is, får man hitta på andra utvägar. I trakter, där luften är torr och afdunstningen sker snabbt kan man på följande sätt få en god ersättning för isskåpet. En packlåda förses med hyllor, hål borras i dess sidor för ventilering och lådan beklädes med två eller tre lager vanlig säckväf. Denna låda ställes på en bänk eller förses med lämpligt höga ben samt ställes utomhus. Vatten får sakta droppa ned på juteväfven, så att den ständigt hålles något fuktig, och afdunstningen, som då ständigt försiggår håller detta isskåp kallt äfven under de varmaste dagar.

Klagovisor öfver det egna yrkets svårigheter är det allra sämsta en landtman kan sjunga för sina barn, ty genom att så göra drifver han bort de unga från det kall, som de i stället borde lära sig att älska.

MALCOLM M. CHARLESON
ADVOKAT.
Dominion Bldg., Edmonton, Alta
Telefon 9207.
Det Kungl. norska vice konsulatet för Alberta.

DR. J. BOULANGER
Post Graduate från Paris och London
sjukhus. F. d. Kirurg Misericordia Maternity, Montreal
Genito-Urinary Diseases Laboratorium
Kontor och bostad:
10011 Jasper Ave., Edmonton, Alta.
Nästa dörr till Yale Hotel
Telefon 1032.

TANDLÄKARE DR. FRANK HUGHES
(Förut i Galt, Ont.)
Suite 10 & 11 Credit Fencier Bldg.
Telefon 2287 Edmonton, Alta.

Ni kan befordra eder HARVÄXT
Framgångsfull, Vetenskaplig Behandling FRITT.

För herrar och damer.
Lider Ni af Håraffall! Gråhar Ert h r i förtid! Är det stripigt,fläckbigt eller tofvigt! Lider Ni af Mäll eller utslag på skalpen! Är Ni flintskallig eller synes det, som om Ni skall blifva det! Om Ni lider af någon af nämnda hårkåmmor, försumma den icke, utan försök genast att blifva botad. Dröjsmål kro farliga. Skrif efter vår illustrerade lilla svenska bok.
"SANNINGEN OM HÅRET"
— af en framstående specialist —
FRI BEHANDLING.
Vi vilja på vår egen risk bevisa, at Calvacura-behandlingen förhindrar håraffall, botar mjäll och utslag på skalpen och befordrar nytt hårväxt. Vi vilja skicka Eder en $1.00 ask af Calvacura No. 1, tillika med ofvannämnda lilla bok "Sanningen om Håret", om Ni sänder oss Ert namn och adress jemte 10 cents i frimärken eller silfver för att hjälpa oss att betala utdelningskostnaderna. Klipp ut nedanstående kupong och sänd den i dag till UNION LABORATORY, Box 142 G, Mutual St., Toronto, Ontario.
GRATIS-KUPONG FÖR EN $1.00 BEHANDLING.
UNION LABORATORY, Box 142 G Mutual St., Toronto, Ont.
Jag bifogar 10 cents att hjälpa till med utgifterna för utdelningskostnaden. Var god skicka mig ögonblicklig eder $1.00 Calvacura No. 1 och eder lilla bok "Sanningen om Håret". Inneslut denna kupong i Edert bref

Uppfinnare.
Skrif till mig idag och erhåll listan öfver uppfinningar, som behöfvas och min illustrerade bok om patenter på svenska språket. De sändas FRITT.
H. J. Sanders,
Patentadvokat,
106 Webster Building, La Salle & Van Buren Sts., Chicago, Ill

Värdefull Svensk Bok FRITT!
Hvarje man borde sända efter ett exemplar af den intressanta och lärorika Svenska Rådgifvaren
"Goda Råd"
Denna berömda med flera illustrationer försedda läkarebok, som Doktor Leigh skrifvit speciellt för svenskar i Amerika, lämnar många värdefulla råd och upplysningar för unga män, omnämner alla för mannen säregna sjukdomar, deras följder, förebyggande och huru de kunna botas i hemmet o. s. v. Boken handlar äfven om Lifvets Hemligheter och borde läsas af hvarje ung man. Om ni varit offer för oförstånd i era unga år, eller systemet blifvit försvagadt genom utsväfningar i senare år, bör ni skrifva efter boken. Ni kan blifva återställd till fullkomlig hälsa och styrka genom Dr. Leighs behandling. Boken sändes alldeles gratis och portofritt i förseglad omslag till alla, som insända namn och adress till
Dr. L. K. LEIGH, 177 N. State St., D. 14, Chicago, Ill.

Canadian Northern Railway System
Ny väg till pacific-kusten o. östra Canada
Genom Jasper och Mount Robson Parks genom Yellowhead passet.
Genom det lägsta passet! Förbi de högsta bergen! Den rakaste linje med den lägsta lutningen, den nyaste ekiperingen och de modärnaste observationsvagnarna. Mycket artig betjäning — alla ifriga att göra eder resa värdefull.
Pacifickust exkursioner.
Biljetter till salu dagligen till d. 30 september. Vara till d. 31 oktober. Gälla för afbrott i resan på alla punkter.
Router—Gällande för tur och retur på Canadian Northern eller för resa på Canadian Northern och återresa på annan linje eller gällande för resa på annan linje och återresa på Canadian Northern.
Det finnes andra billiga returbiljetter under juni och juli.
Fråga biljettagenten.
Ostra Canada exkursioner.
Helt på järnväg eller via Great Lakes
Biljetter till salu dagligen till d. 30 september. Gälla 60 dagar. Afbrott i resan på alla punkter.
Router—Gällande tur och retur på järnväg eller båda vägarna via sjöarna.
Järnvägsroute—Via Canadian Northern nya route till Toronto och östern, via Nepigon Lake och genom mil efter mil af underbart land. Just lika svalt och uppfriskande som vid sjöarna, och biljettpriset är lägre.
Nya biblioteks- och observationsvagnar.
Fråga biljettagenten efter upplysningar och pamfletter om bergen och betjäningen eller tillskrif R. Creelman, Gen. Pass. Agent, Canadian Northern Railway, Winnipeg.